

**ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์:** พฤติกรรมทันตสุขภาพและภาวะสุขภาพช่องปากของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

**ชื่อผู้เขียน:** นายประสาน ไทยมี

**ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต:** สาขาวิชาประถมศึกษา

**คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสิทธิ์	มัลล้าพอง	ประธานกรรมการ
อาจารย์ บรรเทา	อุทัยทัศน์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ วิภา	วิโรตมะวิชญ	กรรมการ

#### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและหาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทันตสุขภาพและภาวะสุขภาพช่องปากของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเปรียบเทียบพฤติกรรมทันตสุขภาพและภาวะสุขภาพช่องปากของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามตัวแปรเพศของนักเรียน อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 491 คน เป็นนักเรียนหญิง 236 คน นักเรียนชาย 255 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย จำนวน 20 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้วิจัยครั้งนี้คือ แบบบันทึกภาวะสุขภาพช่องปาก แบบสอบถาม และแบบทดสอบพฤติกรรมทันตสุขภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า "ที" (T-test) ค่า ไค-สแควร์ (Chi-square) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและเปรียบเทียบด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test)

All rights reserved

### ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ภาวะสุขภาพช่องปากของนักเรียน ปรากฏว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีภาวะสุขภาพช่องปากปกติ และนักเรียนส่วนน้อยมีภาวะสุขภาพช่องปากไม่ปกติ จำแนกได้คือ มีหินปูน มีแผ่นคราบฟัน ฟันไม่ปกติ และเหงือกไม่ปกติ

2. พฤติกรรมทันตสุขภาพของนักเรียน ปรากฏดังนี้

2.1 นักเรียนมีความรู้ด้านทันตสุขภาพอยู่ในระดับพอใช้ นักเรียนหญิงกับนักเรียนชายมีความรู้ด้านทันตสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นักเรียนมีเจตคติด้านทันตสุขภาพอยู่ในระดับดี นักเรียนหญิงกับนักเรียนชายมีเจตคติด้านทันตสุขภาพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 นักเรียนมีการปฏิบัติด้านทันตสุขภาพอยู่ในระดับดี นักเรียนหญิงกับนักเรียนชายมีการปฏิบัติด้านทันตสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความรู้กับเจตคติด้านทันตสุขภาพ และเจตคติกับการปฏิบัติด้านทันตสุขภาพ มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง ความรู้กับการปฏิบัติด้านทันตสุขภาพ มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับต่ำมาก ทั้งนี้ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกคู่

4. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทันตสุขภาพกับภาวะสุขภาพช่องปากของนักเรียน โดยส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เว้นแต่การปฏิบัติด้านทันตสุขภาพกับภาวะสุขภาพช่องปากด้านเหงือกมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การเปรียบเทียบพฤติกรรมทันตสุขภาพ และภาวะสุขภาพช่องปาก ตามตัวแปรเพศของนักเรียน อาชีพ ระดับการศึกษาและรายได้ของผู้ปกครองปรากฏว่า

5.1 พฤติกรรมทันตสุขภาพและภาวะสุขภาพช่องปากของนักเรียนหญิงมีค่าเฉลี่ยดีกว่านักเรียนชาย

5.2 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้สูงจะมีความรู้และเจตคติด้านทันตสุขภาพดีกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำ

5.3 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรม จะมีแผ่นคราบฟัน และหินปูนสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างทั่วไป

**Thesis Title:** Dental Health Behavior and Oral Health Status of Prathom Suksa 6 Students of Phan District Primary Education Office, Chiang Rai Province

**Author:** Mr. Prasan Thaimee

**M.Ed:** Elementary Education

**Examining Committee:**

Assist.Prof. Prasit Malumpong	Chairman
Lecturer Buntao Uthaitas	Member
Assoc.Prof. Weena Warotamawit	Member

### Abstract

The purposes of the research were to study and to find relationships between dental health behavior and oral health status of Prathom Suksa 6 students and to compare dental health behavior and oral health status of Prathom Suksa 6 students on the variables of students' sex, parents' occupation, education background and income. Four hundreds and ninety-one students, 236 female and 255 male students, of Prathom Suksa 6 from 20 elementary schools of Phan District Primary Education Office, Chiang Rai Province were randomly as samples. The oral health status record and the dental health behavior questionnaire were developed by the researcher. Data were statistically analyzed by percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, Chi-square test, one way analysis of variance and S-Method.

The important results revealed as follows;

1. The oral health status of majority were normal. The other students have calculus, plaque, dental caries, and gingivitis.

2. The dental health behavior of students were as follows:

2.1 The students' knowledge of the dental health was moderate. There was a statistically significant difference at .05 level between female and male students.

2.2 The students' attitude towards the dental health was good. There was no statistically significant difference at .05 level between female and male students.

2.3 The students' practice towards the dental health was good. There was a statistically significant difference at .05 level between female and male students.

3. Knowledge and attitude towards the dental health, attitude and practice towards the dental health were positively moderate correlation. But knowledge and practice towards the dental health was positively low correlation. All of those correlations were statistically significant at .01 level.

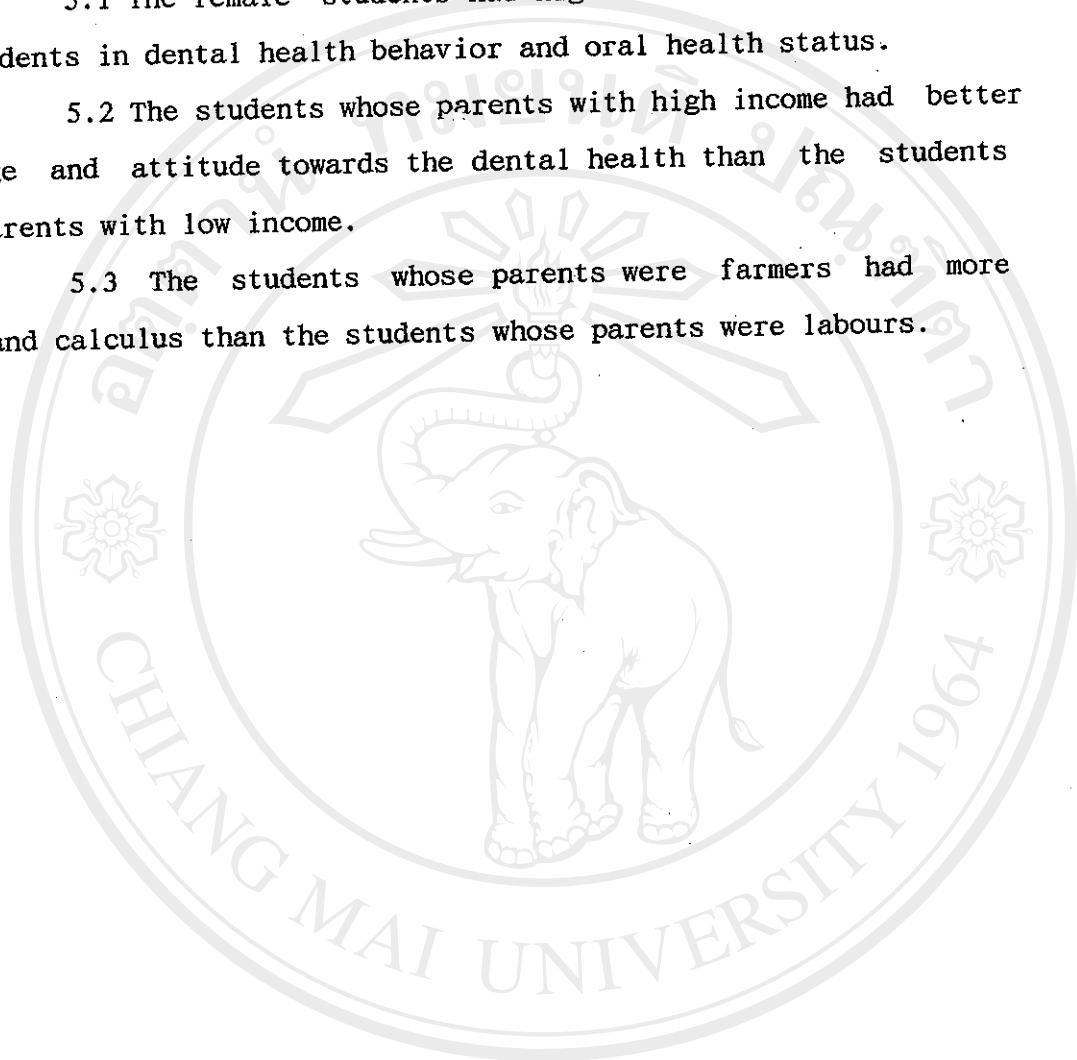
4. The relationships between dental health behavior and oral health status of students were no statistically significant at .05 level. However, there was relationship between practice towards the dental health and oral health status of gingivitis at the .05 level

5. The comparison of dental health behavior and oral health status of the students classified by students' sex, parents' occupation, education background and income were as follows;

5.1 The female students had higher mean scores than the male students in dental health behavior and oral health status.

5.2 The students whose parents with high income had better knowledge and attitude towards the dental health than the students whose parents with low income.

5.3 The students whose parents were farmers had more plaque and calculus than the students whose parents were labours.



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved